Mat

Chapter 9

Javanese Interlinear

Reference: Javanese Bible (SABDA)

1

Καὶ	ἐμβὰς	εἰς	πλοῖον,	διεπέρασεν	καὶ	ἦλθεν
Lan	sasampunipun–minggah	dhateng	prau,	Panjenenganipun–nyabrang	lan	rawuh
G2532	G1684	G1519	G4143	G1276	G2532	G2064

εἰς	τὴν	ἰδίαν	πόλιν.
dhateng	ing–	piyambak	kutha.
G1519	G3588	G2398	G4172

> Gusti Yesus tumuli minggah ing prau banjur nyabrang lan rawuh ing kutha palerebane.

2

Καὶ	ἰδοὺ,	προσέφερον	αὐτῷ	παραλυτικὸν	ἐπὶ
Lan	lah,	tiyang–ngaturaken	dhumateng–Panjenenganipun	tiyang–lumpuh	wonten–ing
G2532	G3708	G4374	G0846	G3885	G1909

κλίνης	βεβλημένον;	καὶ	ἰδὼν	ὁ	Ἰησοῦς	τὴν	πίστιν
paturon	dipun–selehaken;	lan	sasampunipun–mirsani	–	Gusti–Yésus	ing–	kapitadosan
G2825	G0906	G2532	G3708	G3588	G2424	G3588	G4102

αὐτῶν,	εἶπεν	τῷ	παραλυτικῷ,	Θάρσει,	τέκνον;	ἀφίενταί
tiyang–punika,	ngandika	dhateng–	tiyang–lumpuh,	Tatanena–manahipun,	putra;	kaapunten
G0846	G3004	G3588	G3885	G2293	G5043	G0863

σου	αἱ	ἁμαρτίαι.
panjenengan	–	dosa–dosa.
G4771	G3588	G0266

> Banjur ana wong lumpuh nggluntung ing paturon diusung disowanake menyang ing ngarsane. Bareng Gusti Yesus mirsa pangandele wong-wong iku, nuli ngandika marang kang lumpuh: “He, ngger, sing enak bae atimu, dosamu wus kaapura.”

3

καὶ	ἰδού,	τινες	τῶν	γραμματέων	εἶπαν	ἐν	ἑαυτοῖς,
lan	lah,	sawetawis	saking–	para–ahli–Torét	ngendika	wonten–ing	manahipun–piyambak,
G2532	G3708	G5100	G3588	G1122	G3004	G1722	G1438

Οὗτος	βλασφημεῖ!
Tiyang–punika	nyenyamah!
G3778	G0987

> Lah tumuli ana ahli Toret sawatara sing padha ngunandika: “Wong iku nyenyamah Gusti Allah.”

4

καὶ	εἰδὼς	ὁ	Ἰησοῦς	τὰς	ἐνθυμήσεις	αὐτῶν,
lan	sasampunipun–mangretos	–	Gusti–Yésus	–	panggalihipun	tiyang–punika,
G2532	G1492	G3588	G2424	G3588	G1761	G0846

εἶπεν,	Ἵνα ̀	τί	ἐνθυμεῖσθε	πονηρὰ	ἐν	ταῖς
ngandika,	Kénging–menapa	menapa	panjenengan–manggalih	awon	wonten–ing	–
G3004	G2443	G5101	G1760	G4190	G1722	G3588

καρδίαις	ὑμῶν?
manah	panjenengan?
G2588	G4771

> Nanging Gusti Yesus mirsa kang dadi panggraitane wong-wong mau, mulane banjur ngandika: “Yagene kowe padha duwe panggraita kang ala ana ing atimu?

5

τί	γάρ	ἐστιν	εὐκοπώτερον,	εἰπεῖν,	Ἀφίενταί	σου	αἱ
menapa	amargi	punika	langkung–gampil,	ngandika,	Kaapunten	panjenengan	–
G5101	G1063	G1510	G2123	G3004	G0863	G4771	G3588

ἁμαρτίαι,	ἢ	εἰπεῖν.	Ἔγειρε	καὶ	περιπάτει?
dosa–dosa,	utawi	ngandika,	Wungunipun	lan	lumampaha?
G0266	G2228	G3004	G1453	G2532	G4043

> Gampang endi kandha: Dosamu wus diapura, karo kandha: Ngadega lan lumakua?

6

ἵνα	δὲ	εἰδῆτε	ὅτι	ἐξουσίαν	ἔχει	ὁ	Υἱὸς
supados	nanging	panjenengan–mangretos	bilih	pangwaos	kagungan	–	Putraning
G2443	G1161	G1492	G3754	G1849	G2192	G3588	G5207

τοῦ	ἀνθρώπου	ἐπὶ	τῆς	γῆς	ἀφιέναι	ἁμαρτίας:	τότε	λέγει
–	Manungsa	wonten–ing	–	bumi	ngapunten	dosa:	lajeng	ngandika
G3588	G0444	G1909	G3588	G1093	G0863	G0266	G5119	G3004

τῷ	παραλυτικῷ,	Ἐγερθεὶς,	ἆρόν	σου	τὴν	κλίνην,	καὶ	ὕπαγε
dhateng–	tiyang–lumpuh,	Wungunipun,	pikula	panjenengan	–	paturon,	lan	kesaha
G3588	G3885	G1453	G0142	G4771	G3588	G2825	G2532	G5217

εἰς	τὸν	οἶκόν	σου.
dhateng	–	griya	panjenengan.
G1519	G3588	G3624	G4771

> Nanging supaya kowe padha sumurup, yen Putraning Manungsa duwe panguwasa ngapura dosa ana ing bumi iki," -- banjur ngandika marang kang lumpuh --: "Ngadega, paturonmu angkaten lan muliha!"

7

καὶ	ἐγερθεὶς,	ἀπῆλθεν	εἰς	τὸν	οἶκον	αὐτοῦ.
lan	sasampunipun–wungu,	késah	dhateng	–	griya	piyambakipun.
G2532	G1453	G0565	G1519	G3588	G3624	G0846

> Wonge iya banjur ngadeg lan mulih.

8

ἰδόντες	δὲ,	οἱ	ὄχλοι	ἐφοβήθησαν,	καὶ	ἐδόξασαν
sasampunipun–mirsani	nanging,	para–	tiyang–kathah	sami–ajrih,	lan	sami–ngluhuraken
G3708	G1161	G3588	G3793	G5399	G2532	G1392

τὸν	Θεὸν,	τὸν	δόντα	ἐξουσίαν	τοιαύτην	τοῖς
–	Gusti–Allah,	–	ingkang–sampun–maringi	pangwaos	makaten	dhateng–
G3588	G2316	G3588	G1325	G1849	G5108	G3588

ἀνθρώποις.
para–manungsa.
G0444

> Wong akeh bareng padha ndeleng bab iku, padha wedi lan banjur padha ngluhurake Gusti Allah, kang wus paring panguwasa nganti samono marang manungsa.

9

Καὶ	παράγων	ὁ	Ἰησοῦς	ἐκεῖθεν,	εἶδεν	ἄνθρωπον
Lan	nalika–langkung	–	Gusti–Yésus	saking–ngriku,	mirsani	tiyang
G2532	G3855	G3588	G2424	G1564	G3708	G0444

καθήμενον	ἐπὶ	τὸ	τελώνιον,	Μαθθαῖον	λεγόμενον,	καὶ	λέγει
ingkang–lenggah	wonten–ing	–	papan–pajeg,	Matéus	namanipun,	lan	ngandika
G2521	G1909	G3588	G5058	G3156	G3004	G2532	G3004

αὐτῷ,	Ἀκολούθει	μοι.	καὶ	ἀναστὰς,	ἠκολούθησεν
dhumateng–piyambakipun,	Ndhèrèkna	Aku.	Lan	sasampunipun–jumeneng,	ndhèrèk
G0846	G0190	G1473	G2532	G0450	G0190

αὐτῷ.
Panjenenganipun.
G0846

> Bareng Gusti Yesus nglajengake tindake, banjur mirsa wong kang jenenge Mateus linggih ing pabeyan, iku nuli dipangandikani: “Melua Aku!” Mateus banjur ngadeg lan ndherekake Panjenengane.

10

Καὶ	ἐγένετο	αὐτοῦ	ἀνακειμένου	ἐν	τῇ	οἰκίᾳ,	καὶ
Lan	kedadosan	Panjenenganipun	nalika–lenggah–dhahar	wonten–ing	–	griya,	lan
G2532	G1096	G0846	G0345	G1722	G3588	G3614	G2532

ἰδοὺ,	πολλοὶ	τελῶναι	καὶ	ἁμαρτωλοὶ,	ἐλθόντες,	
lah,	kathah	para–juru–pajeg	lan	tiyang–dosa,	sasampunipun–rawuh,	
G3708	G4183	G5057	G2532	G0268	G2064	

συνανέκειντο	τῷ	Ἰησοῦ	καὶ	τοῖς	μαθηταῖς	αὐτοῦ.
sami–lenggah–sesarengan	kaliyan–	Gusti–Yésus	lan	–	para–siswa	Panjenenganipun.
G4873	G3588	G2424	G2532	G3588	G3101	G0846

> Kacarita nalika Gusti Yesus lenggah dhahar ana ing omahe, ana juru-mupu-beya akeh lan wong-wong dosa kang padha teka ndherek dhahar kalawan Gusti Yesus dalasan para sakabate.

11

καὶ	ἰδόντες,	οἱ	Φαρισαῖοι	ἔλεγον	τοῖς	μαθηταῖς
lan	sasampunipun–mirsani,	para–	tiyang–Farisi	ngandika	dhateng–	para–siswa
G2532	G3708	G3588	G5330	G3004	G3588	G3101

αὐτοῦ,	Διὰ	τί,	μετὰ	τῶν	τελωνῶν	καὶ	
Panjenenganipun,	Kénging–	menapa,	sesarengan–kaliyan	–	para–juru–pajeg	lan	
G0846	G1223	G5101	G3326	G3588	G5057	G2532	

ἁμαρτωλῶν	ἐσθίει	ὁ	διδάσκαλος	ὑμῶν?
tiyang–dosa	nedha	–	guru	panjenengan?
G0268	G2068	G3588	G1320	G4771

> Bareng para wong Farisi weruh kang mangkono iku, banjur kandha marang para sakabate: “Yagene gurumu kok mangan bebarengan karo juru-mupu-beya lan wong dosa?”

12

ὁ	δὲ	ἀκούσας,	εἶπεν,	Οὐ	χρείαν	ἔχουσιν	οἱ
–	nanging	sasampunipun–mireng,	ngandika,	Mboten	betah	gadhah	ingkang–
G3588	G1161	G0191	G3004	G3756	G5532	G2192	G3588

ἰσχύοντες	ἰατροῦ,	ἀλλ’	οἱ	κακῶς	ἔχοντες.
sami–kuwat	dhateng–dhokter,	nanging	ingkang–	gerah	sakit.
G2480	G2395	G0235	G3588	G2560	G2192

> Gusti Yesus mireng, nuli ngandika: “Wong waras iku ora butuh dhukun, sing butuh iku wong sing lara.

13

πορευθέντες	δὲ,	μάθετε	τί	ἐστιν,	Ἔλεος	θέλω,	καὶ
Tindaka	nanging,	sinaonipun	menapa	punika,	Kawelasan	Aku–kepengin,	lan
G4198	G1161	G3129	G5101	G1510	G1656	G2309	G2532

οὐ	θυσίαν:	οὐ	γὰρ	ἦλθον	καλέσαι	δικαίους,	ἀλλὰ	ἁμαρτωλούς.
sanes	kurban:	sanes	amargi	Aku–rawuh	nimbali	tiyang–mursid,	nanging	tiyang–dosa.
G3756	G2378	G3756	G1063	G2064	G2564	G1342	G0235	G0268

> Wis, padha sumingkira, padha pindengen isining pangandika, kang surasane: Kang Sunkarsakake iku dudu kurban, nanging kawelasan. Sabab tekaKu iki ora ngundang wong sampurna, nanging wong dosa.”

14

Τότε	προσέρχονται	αὐτῷ	οἱ	μαθηταὶ	Ἰωάννου,	λέγοντες,
Lajeng	sami–sowan	dhumateng–Panjenenganipun	para–	siswa	Yohanes,	ngandika,
G5119	G4334	G0846	G3588	G3101	G2491	G3004

Διὰ	τί	ἡμεῖς	καὶ	οἱ	Φαρισαῖοι	νηστεύομεν	‹πολλά›,	οἱ
Kénging–	menapa	kula–sedaya	lan	para–	tiyang–Farisi	sami–siyam	kathah,	para–
G1223	G5101	G1473	G2532	G3588	G5330	G3522	G4183	G3588

δὲ	μαθηταί	σου	οὐ	νηστεύουσιν?
nanging	siswa	Panjenengan	mboten	sami–siyam?
G1161	G3101	G4771	G3756	G3522

> Kacarira para sakabate Nabi Yokanan padha sowan ing ngarsane Gusti Yesus, lan munjuk: “Kawula kaliyan tiyang Farisi sami netepi siyam, nanging para sakabat Paduka kok boten?”

15

καὶ	εἶπεν	αὐτοῖς	ὁ	Ἰησοῦς,	Μὴ	δύνανται
lan	ngandika	dhumateng–piyambakipun–sedaya	–	Gusti–Yésus,	Punapa	saged
G2532	G3004	G0846	G3588	G2424	G3361	G1410

οἱ	υἱοὶ	τοῦ	νυμφῶνος	πενθεῖν	ἐφ’	ὅσον	μετ’
para–	para–putra	–	sasana–pangantèn	prihatos	nalika	saweg	sesarengan–kaliyan
G3588	G5207	G3588	G3567	G3996	G1909	G3745	G3326

αὐτῶν	ἐστιν	ὁ	νυμφίος?	ἐλεύσονται	δὲ	ἡμέραι
piyambakipun–sedaya	punika	–	pangantèn–kakung?	badhé–rawuh	nanging	dinten
G0846	G1510	G3588	G3566	G2064	G1161	G2250

ὅταν	ἀπαρθῇ	ἀπ’	αὐτῶν	ὁ	νυμφίος,	καὶ	τότε
manawi	kapundhut	saking	piyambakipun–sedaya	–	pangantèn–kakung,	lan	lajeng
G3752	G0522	G0575	G0846	G3588	G3566	G2532	G5119

νηστεύσουσιν.
badhé–sami–siyam.
G3522

> Paring wangsulane Gusti Yesus: “Apa para mitrane temanten lanang bisa susah sajroning temantene isih ana? Nanging bakal ana wektune, temanten iku kapethal saka ing antarane, ing kono bakal padha pasa.

16

οὐδεὶς	δὲ	ἐπιβάλλει	ἐπίβλημα	ῥάκους	ἀγνάφου	ἐπὶ
mboten–wonten–tiyang	nanging	masangaken	tambalan	saking–kain	énggal	wonten–ing
G3762	G1161	G1911	G1915	G4470	G0046	G1909

ἱματίῳ	παλαιῷ;	αἴρει	γὰρ	τὸ	πλήρωμα	αὐτοῦ	ἀπὸ	τοῦ	ἱματίου,	καὶ
rasukan	lawas;	mendhet	amargi	–	isèn–isèn	punika	saking	–	rasukan,	lan
G2440	G3820	G0142	G1063	G3588	G4138	G0846	G0575	G3588	G2440	G2532

χεῖρον	σχίσμα	γίνεται.
langkung–awon	suwèk	dados.
G5501	G4978	G1096

> Lan uga ora ana wong nambal sandhangan lawas nganggo suwekan anyar, awit tambalane iku bakal nyuwekake sandhangan mau, temahan malah saya amba amohe.

17 οὐδὲ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς; εἰ
lan–ugi–mboten ngisèni anggur énggal dhateng impes lawas; menawi
G3761 G0906 G3631 G3501 G1519 G0779 G3820 G1487

δὲ μή¦γε ῥήγνυνται οἱ ἀσκοί, καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται, καὶ
nanging mboten, bedhah – impes–impes, lan – anggur kawutahaken, lan
G1161 G1490 G4486 G3588 G0779 G2532 G3588 G3631 G1632 G2532

οἱ ἀσκοὶ ἀπόλλυνται. ἀλλὰ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς
– impes–impes risak. Nanging ngisèni anggur énggal dhateng impes
G3588 G0779 G0622 G0235 G0906 G3631 G3501 G1519 G0779

καινούς, καὶ ἀμφότεροι συντηροῦνται.
énggal, lan kekalih sami–kawilujengaken.
G2537 G2532 G0297 G4933

> Mangkono anggur kang anyar iku iya ora diwadhahi ing impes kang lawas, amarga yen mangkono impese mesthi bedhah, anggure banjur wutah impese rusak. Nanging anggur kang anyar iku diwadhahi ing impes anyar, dadi loro-lorone tetep kanggo ing gawe.”

18 Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς, ἰδοὺ, ἄρχων
Punika Panjenenganipun nalika–ngandika dhumateng–piyambakipun–sedaya, lah, pangageng
G3778 G0846 G2980 G0846 G3708 G0758

εἷς ἐλθὼν, προσεκύνει αὐτῷ, λέγων, ὅτι
satunggal sasampunipun–rawuh, sujud dhumateng–Panjenenganipun, ngandika, bilih
G1520 G2064 G4352 G0846 G3004 G3754

Ἡ θυγάτηρ μου ἄρτι ἐτελεύτησεν; ἀλλὰ ἐλθὼν, ἐπίθες
– anak–èstri kula saweg sampun–séda; nanging sasampunipun–rawuh, tumpangna
G3588 G2364 G1473 G0737 G5053 G0235 G2064 G2007

τὴν χεῖρά σου ἐπ’ αὐτήν, καὶ ζήσεται.
– asta Panjenengan wonten–ing piyambakipun, lan badhé–gesang.
G3588 G5495 G4771 G1909 G0846 G2532 G2198

> Sajrone Gusti Yesus ngandika mangkono iku, nuli ana lelurahing papan pangibadah kang sowan lan matur: “Anak kawula estri saweg kemawon tilar donya ewasamanten Paduka mugi karsaa rawuh saha numpangi asta, tamtu badhe gesang malih.”

19 καὶ ἐγερθεὶς, ὁ Ἰησοῦς ἠκολούθει αὐτῷ, καὶ οἱ
lan sasampunipun–jumeneng, – Gusti–Yésus ndhèrèkaken piyambakipun, lan para–
G2532 G1453 G3588 G2424 G0190 G0846 G2532 G3588

μαθηταὶ αὐτοῦ.
siswa Panjenenganipun.
G3101 G0846

> Gusti Yesus banjur jumeneng sarta tedhak bebarengan karo lurah mau kanthi para sakabate.

20 Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ αἱμορροοῦσα δώδεκα ἔτη, προσελθοῦσα
Lan lah, tiyang–èstri ingkang–gerah–getih kalih–welas taun, sasampunipun–nyedhak
G2532 G3708 G1135 G0131 G1427 G2094 G4334

ὄπισθεν, ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ.
saking–wingking, ndemèk – gombyoking – rasukan Panjenenganipun.
G3693 G0680 G3588 G2899 G3588 G2440 G0846

> Nalika iku ana wong wadon kang lara nggrajag getih wus rolas tahun lawase, kang nyedhaki Gusti Yesus saka ing buri lan demek gombyoking jubahe.

21

ἔλεγεν	γὰρ	ἐν	ἑαυτῇ,	Ἐὰν	μόνον	ἅψωμαι	τοῦ
ngandika	amargi	wonten–ing	manahipun–piyambak,	Menawi	namung	ndemèk	–
G3004	G1063	G1722	G1438	G1437	G3440	G0680	G3588

ἱματίου	αὐτοῦ,	σωθήσομαι.
rasukan	Panjenenganipun,	kula–badhé–saras.
G2440	G0846	G4982

> Amarga duwe osik mangkene: “Angger aku bisa ndemek jubahe, mesthi waras.”

22

ὁ	δὲ	Ἰησοῦς,	στραφεὶς	καὶ	ἰδὼν	αὐτὴν,	εἶπεν,
–	nanging	Gusti–Yésus,	sasampunipun–minger	lan	mirsani	piyambakipun,	ngandika,
G3588	G1161	G2424	G4762	G2532	G3708	G0846	G3004

Θάρσει,	θύγατερ;	ἡ	πίστις	σου	σέσωκέν
Tatanena–manahipun,	putra–èstri;	–	kapitadosan	panjenengan	sampun–nylametaken
G2293	G2364	G3588	G4102	G4771	G4982

σε.	καὶ	ἐσώθη	ἡ	γυνὴ	ἀπὸ	τῆς	ὥρας	ἐκείνης.
panjenengan.	Lan	saras	–	tiyang–èstri	saking	–	wekdal	punika.
G4771	G2532	G4982	G3588	G1135	G0575	G3588	G5610	G1565

> Nanging Gusti Yesus banjur minger, mirsani wong wadon iku mau sarta ngandika: “Dienak atimu, ngger, pangandelmu kang marasake kowe.” Wiwit ing nalika iku wong wadon mau dadi waras.

23

καὶ	ἐλθὼν	ὁ	Ἰησοῦς	εἰς	τὴν	οἰκίαν	τοῦ	ἄρχοντος,
lan	sasampunipun–rawuh	–	Gusti–Yésus	dhateng	–	griya	–	pangageng,
G2532	G2064	G3588	G2424	G1519	G3588	G3614	G3588	G0758

καὶ	ἰδὼν	τοὺς	αὐλητὰς	καὶ	τὸν	ὄχλον	θορυβούμενον,
lan	mirsani	para–	tiyang–nyuling	lan	–	tiyang–kathah	ingkang–ribut,
G2532	G3708	G3588	G0834	G2532	G3588	G3793	G2350

> Bareng Gusti Yesus rawuh ing omahe lelurah mau, sarta mirsa penyuling lan wong akeh kang padha ribut,

24

ἔλεγεν,	Ἀναχωρεῖτε.	οὐ	γὰρ	ἀπέθανεν	τὸ	κοράσιον,	ἀλλὰ	καθεύδει.
ngandika,	Sumingkira.	sanes	amargi	sampun–séda	–	laré–èstri,	nanging	saré.
G3004	G0402	G3756	G1063	G0599	G3588	G2877	G0235	G2518

καὶ	κατεγέλων	αὐτοῦ.
Lan	sami–gumujeng	Panjenenganipun.
G2532	G2606	G0846

> banjur ngandika: “Wis, padha sumingkira; bocahe ora mati, mung lagi turu.” Nanging wong-wong padha nggeguyu Panjenengane.

25

ὅτε	δὲ	ἐξεβλήθη	ὁ	ὄχλος,	εἰσελθὼν,	ἐκράτησεν	τῆς
nalika	nanging	dipun–usir	–	tiyang–kathah,	sasampunipun–mlebet,	nyepeng	–
G3753	G1161	G1544	G3588	G3793	G1525	G2902	G3588

χειρὸς	αὐτῆς,	καὶ	ἠγέρθη	τὸ	κοράσιον.
asta	piyambakipun,	lan	tangi	–	laré–èstri.
G5495	G0846	G2532	G1453	G3588	G2877

> Sawise wong akeh iku padha sumingkir, Gusti Yesus nuli lumebet sarta ngasta tangane si bocah. Bocahe banjur tangi.

26

καὶ	ἐξῆλθεν	ἡ	φήμη	αὕτη	εἰς	ὅλην	τὴν	γῆν	ἐκείνην.
lan	sumebar	–	pawarta	punika	dhateng	saindhenging	–	tlatah	punika.
G2532	G1831	G3588	G5345	G3778	G1519	G3650	G3588	G1093	G1565

> Pawartane lelakon iku banjur sumebar ing satanah kono kabeh.

27

Καὶ	παράγοντι	ἐκεῖθεν	τῷ	Ἰησοῦ,	ἠκολούθησαν	‹αὐτῷ›
Lan	nalika–langkung	saking–ngriku	–	Gusti–Yésus,	ndhèrèk	Panjenenganipun
G2532	G3855	G1564	G3588	G2424	G0190	G0846

δύο	τυφλοὶ,	κράζοντες	καὶ	λέγοντες,	Ἐλέησον	ἡμᾶς,	υἱὸς	Δαυίδ.
kalih	tiyang–wuta,	sami–sesambat	lan	ngandika,	Kawelasana	kula–sedaya,	Putra	Daud.
G1417	G5185	G2896	G2532	G3004	G1653	G1473	G5207	G1138

> Nalika Gusti Yesus nglajengake tindake saka ing kono, ana wong wuta loro padha nututi lan nguwuh-uwuh, unjuke: “Dhuh, tedhakipun Sang Prabu Dawud, kawula mugi Paduka welasi.”

28

ἐλθόντι	δὲ	εἰς	τὴν	οἰκίαν,	προσῆλθον
sasampunipun–rawuh	nanging	dhateng	–	griya,	sowan
G2064	G1161	G1519	G3588	G3614	G4334

αὐτῷ	οἱ	τυφλοί,	καὶ	λέγει
dhumateng–Panjenenganipun	para–	tiyang–wuta,	lan	ngandika
G0846	G3588	G5185	G2532	G3004

αὐτοῖς	ὁ	Ἰησοῦς,	Πιστεύετε	ὅτι	δύναμαι	τοῦτο
dhumateng–piyambakipun–sedaya	–	Gusti–Yésus,	Punapa–pitados	bilih	Aku–saged	punika
G0846	G3588	G2424	G4100	G3754	G1410	G3778

ποιῆσαι?	λέγουσιν	αὐτῷ,	Ναί,	Κύριε.
nindakaken?	Ngandika	dhumateng–Panjenenganipun,	Inggih,	Gusti.
G4160	G3004	G0846	G3483	G2962

> Bareng Gusti Yesus wus lumebet ing dalem, wong wuta mau padha ngadhep ing ngarsane, tumuli padha dipangandikani dening Gusti Yesus: “Apa kowe padha ngandel yen Aku bisa nindakake mangkono?” Atur wangsulane: “Inggih, Gusti kawula sami pitados.”

29

τότε	ἥψατο	τῶν	ὀφθαλμῶν	αὐτῶν,	λέγων,	Κατὰ	τὴν
lajeng	ndemèk	–	mripat	piyambakipun–sedaya,	ngandika,	Miturut	–
G5119	G0680	G3588	G3788	G0846	G3004	G2596	G3588

πίστιν	ὑμῶν	γενηθήτω	ὑμῖν.
kapitadosan	panjenengan	katetepana	dhumateng–panjenengan.
G4102	G4771	G1096	G4771

> Banjur padha didumuki mripate sarta dipangandikani: “Padha katekana kaya kang dadi pangandelmu.”

30

καὶ	ἠνεῴχθησαν	αὐτῶν	οἱ	ὀφθαλμοί;	καὶ	ἐνεβριμήθη
lan	kabikak	piyambakipun–sedaya	–	mripat;	lan	ngélingaken–kanthi–keras
G2532	G0455	G0846	G3588	G3788	G2532	G1690

αὐτοῖς	ὁ	Ἰησοῦς,	λέγων,	Ὁρᾶτε
dhumateng–piyambakipun–sedaya	–	Gusti–Yésus,	ngandika,	Mirsanana
G0846	G3588	G2424	G3004	G3708

μηδεὶς	γινωσκέτω.
sampun–ngantos–tiyang	sumerep.
G3367	G1097

> Mripate banjur kaelekake. Banjur padha diwanti-wanti: “Poma, aja nganti bab iki kaweruhan ing wong.”

31

οἱ	δὲ	ἐξελθόντες,	διεφήμισαν	αὐτὸν	ἐν
para–	nanging	sasampunipun–medal,	nyebaraken	Panjenenganipun	wonten–ing
G3588	G1161	G1831	G1310	G0846	G1722

ὅλῃ	τῇ	γῇ	ἐκείνῃ.
saindhenging	–	tlatah	punika.
G3650	G3588	G1093	G1565

Ewasemono saundure tumuli padha nyuwurake Panjenengane ana ing sawratane tanah kono kabeh.

32

Αὐτῶν	δὲ	ἐξερχομένων,	ἰδοὺ,	προσήνεγκαν
Piyambakipun–sedaya	nanging	nalika–medal,	lah,	tiyang–ngaturaken
G0846	G1161	G1831	G3708	G4374

αὐτῷ	‹ἄνθρωπον›	κωφὸν,	δαιμονιζόμενον.
dhumateng–Panjenenganipun	tiyang	bisu,	kesurupan–dhemit.
G0846	G0444	G2974	G1139

Saundure wong-wong mau banjur ana wong bisu kapanjingan dhemit kang disowanake ing ngarsane.

33

καὶ	ἐκβληθέντος	τοῦ	δαιμονίου,	ἐλάλησεν	ὁ	κωφός.
lan	sasampunipun–kawusanaken	–	dhemit,	saged–wicanten	–	tiyang–bisu.
G2532	G1544	G3588	G1140	G2980	G3588	G2974

καὶ	ἐθαύμασαν	οἱ	ὄχλοι,	λέγοντες,	Οὐδέποτε	ἐφάνη	οὕτως
Lan	sami–gumun	para–	tiyang–kathah,	ngandika,	Dèrèng–naté	katingal	makaten
G2532	G2296	G3588	G3793	G3004	G3763	G5316	G3779

ἐν	τῷ	Ἰσραήλ.
wonten–ing	–	Israèl.
G1722	G3588	G2474

Bareng dhemite wus ditundhung, kang bisu mau bisa caturan. Wong-wong padha kaeraman kabeh, pangucape: “Kang kaya mangkono iku durung tau kalakon ana ing tanah Israel.”

34

οἱ	δὲ	Φαρισαῖοι	ἔλεγον,	Ἐν	τῷ	ἄρχοντι	τῶν	δαιμονίων
para–	nanging	tiyang–Farisi	ngandika,	Mawi	–	pangageng	–	para–dhemit
G3588	G1161	G5330	G3004	G1722	G3588	G0758	G3588	G1140

ἐκβάλλει	τὰ	δαιμόνια.
nundhung	–	para–dhemit.
G1544	G3588	G1140

Nanging ujare para wong Farisi: “Anggone nundhungi dhemit iku kanthi panguwasane panggedhening para dhemit.”

35

Καὶ	περιῆγεν	ὁ	Ἰησοῦς	τὰς	πόλεις	πάσας	καὶ	τὰς	κώμας,
Lan	ngubengi	–	Gusti–Yésus	–	kutha–kutha	sedaya	lan	–	désa–désa,
G2532	G4013	G3588	G2424	G3588	G4172	G3956	G2532	G3588	G2968

διδάσκων	ἐν	ταῖς	συναγωγαῖς	αὐτῶν,	καὶ	κηρύσσων
mucal	wonten–ing	–	sinagogé–sinagogé	piyambakipun–sedaya,	lan	nggelaraken
G1321	G1722	G3588	G4864	G0846	G2532	G2784

τὸ	εὐαγγέλιον	τῆς	βασιλείας,	καὶ	θεραπεύων	πᾶσαν	νόσον	καὶ	πᾶσαν
–	Injil	–	Kratoning–Swarga,	lan	nyarasaken	sadaya	sakit	lan	sadaya
G3588	G2098	G3588	G0932	G2532	G2323	G3956	G3554	G2532	G3956

μαλακίαν.
sesakit.
G3119

Gusti Yesus tumuli tindak njajah kutha lan desa, paring piwulang ana ing papan-papan pangibadah sarta nggelarake Injil Kratoning Allah, apadene nyarasake sakabehing lelara lan memala.

36

Ἰδὼν	δὲ	τοὺς	ὄχλους,	ἐσπλαγχνίσθη	περὶ	
Sasampunipun–mirsani	nanging	–	tiyang–kathah,	trenyuh–ing–galih	tumrap	
G3708	G1161	G3588	G3793	G4697	G4012	

αὐτῶν,	ὅτι	ἦσαν	ἐσκυλμένοι	καὶ	ἐρριμμένοι,	ὡσεὶ	πρόβατα	
piyambakipun–sedaya,	amargi	sami	sayah	lan	kasawang–sawang,	kados	wedhus	
G0846	G3754	G1510	G4660	G2532	G4496	G5616	G4263	

μὴ	ἔχοντα	ποιμένα.
mboten	gadhah	pangèn.
G3361	G2192	G4166

> Mirsa wong akeh iku, trenyuh banget panggalihe marga saka welas; awit wong-wong mau padha katon sayah lan ora kopen kaya wedhus kang ora ana pangone.

37

τότε	λέγει	τοῖς	μαθηταῖς	αὐτοῦ,	Ὁ	μὲν	θερισμὸς	πολύς,
lajeng	ngandika	dhateng–	para–siswa	Panjenenganipun,	–	pancèn	panèn	kathah,
G5119	G3004	G3588	G3101	G0846	G3588	G3303	G2326	G4183

οἱ	δὲ	ἐργάται	ὀλίγοι;
para–	nanging	tiyang–nyambut–damel	sekedhik;
G3588	G1161	G2040	G3641

> Banjur ngandika marang para sakabate: “Panene gedhe, nanging kang derep mung sathithik.

38

δεήθητε	οὖν	τοῦ	Κυρίου	τοῦ	θερισμοῦ,	ὅπως	ἐκβάλῃ
nyuwuna	mila	dhateng–	Gusti	–	panèn,	supados	ngirim
G1189	G3767	G3588	G2962	G3588	G2326	G3704	G1544

ἐργάτας	εἰς	τὸν	θερισμὸν	αὐτοῦ.
tiyang–nyambut–damel	dhateng	–	panèn	Panjenenganipun.
G2040	G1519	G3588	G2326	G0846

> Mulane padha nyuwuna marang Kang Kangungan panen, supaya karsaa maringi wong derep kanggo panenane iku.”